

EDUSKUNNAN VASTAUS 115/2003 vp

Hallituksen esitys laiksi ydinenergiain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi ydinenergiain muuttamisesta (HE 128/2003 vp).

Valiokuntakäsittely

Talousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TaVM 8/2003 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että Valtion ydinjätehuoltorahastoon kerättävät erillisvarallisuudet pidetään erillään ydinenergiain mukaisesti ydinjätehuoltoa varten jätehuoltovelvollisilta kerätystä varoista. Lakiin tehtävällä muutoksella ei voida millään tavalla kajota Valtion ydinjätehuoltorahastoon alkuperäiseen tarkoitukseen kerättyihin varoihin, jotka jätehuoltovelvolliset ovat maksaneet rahastoon ja jotka jätehuoltovelvolliset käyttävät ydinjätehuollosta vastaisuudessa aiheutuviin kustannuksiin.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

ydinenergiain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 11 päivänä joulukuuta 1987 annetun ydinenergiain (990/1987) 38 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, lakiin uusi 7 a luku sekä 75 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1420/1994, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, seuraavasti:

38 §

Valtion ydinjätehuoltorahasto

on huolehtia 7 a luvun mukaisesti määräytyvien maksujen perimisestä ja näin kerättyjen varojen jakamisesta.

Edellä 1 momentissa säädettyjen tehtävien lisäksi Valtion ydinjätehuoltorahaston tehtävänä

7 a luku

Asiantuntemuksen varmistaminen

53 a §

Ydinlaitoksen haltijalta kerättävä maksu

Edellä 5 §:ssä säädetyn yleisen periaatteen toteuttamiseksi on sillä,

1) jolla on lupa tämän lain 11 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun yleiseltä merkitykseltään huomattavan ydinlaitoksen käyttöön,

2) jolla on lupa tällaisen ydinlaitoksen rakentamiseen, mutta jolla ei vielä ole lupaa laitoksen käyttöön, tai

3) jonka hakemuksesta valtioneuvosto on tehnyt tällaista ydinlaitosta koskevan periaatepäätöksen, joka on voimassa, mutta johon perustuva lupaa laitoksen rakentamiseen ei ole myönnetty,

velvollisuus osallistua sellaisen tutkimustoiminnan rahoittamiseen, jonka tarkoituksena on varmistaa, että jos ilmenee ydinlaitosten turvallisen käytön kannalta uusia seikkoja, joita ei ole ollut mahdollista ottaa ennalta huomioon, viranomaisten saatavilla on riittävästi ja kattavasti sellaista ydinteknistä asiantuntemusta ja muita valmiuksia, joita käyttäen voidaan tarvittaessa viivytyksettä selvittää tällaisten seikkojen merkitystä.

Edellä 1 momentissa säädetty velvollisuus täytetään maksamalla Valtion ydinjätehuoltorahtoon vuosittain maksu, jonka suuruus on 220 euroa kultakin luvassa ilmoitetulta nimellislämpötehon megawatilta tai periaatepäätöksessä ilmoitetulta suurimman lämpötehon megawatilta, tai jos periaatepäätöksen nojalla on haettu rakentamislupaa, lupahakemuksessa ilmoitetulta nimellislämpötehon megawatilta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan tämä euromäärä säätää pienemmäksi.

Edellä 2 momentin mukaisesti kerätyt maksut on pidettävä erillään Valtion ydinjätehuoltorahtoon muista varoista.

53 b §

Jätehuoltovelvolliselta kerättävä maksu

Edellä 5 §:ssä säädetyn yleisen periaatteen toteuttamiseksi on sillä, jolle on tämän lain 43 §:n 2 momentin mukaisesti vahvistettu vastuumäärä, velvollisuus osallistua sellaisen tutkimustoiminnan rahoittamiseen, jonka tarkoituksena on varmistaa, että viranomaisten saatavilla on riittävästi ja kattavasti sellaista ydinteknistä asiantuntemusta ja muita valmiuksia, joita tarvitaan ydinjätehuollon erilaisten toteutustapojen ja menetelmien vertailuun.

Edellä 1 momentissa säädetty velvollisuus täytetään maksamalla Valtion ydinjätehuoltorahtoon vuosittain maksu, jonka suuruus on 0,08 prosenttia edellä 43 §:n 2 momentin mukaisesti vahvistetusta vastuumäärästä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan tämä prosenttiluku säätää pienemmäksi.

Edellä 2 momentin mukaisesti kerätyt maksut on pidettävä erillään Valtion ydinjätehuoltorahtoon muista varoista.

53 c §

Erillisvarallisuudet

Edellä 53 a ja 53 b §:n mukaisesti muodostunutta kahta erillisvarallisuutta vähentävät:

1) ne varat, joiden jakamisesta kyseisestä erillisvarallisuudesta on tehty päätös ja jotka on maksettu;

2) maksuvelvollisille 53 e §:n 4 momentin mukaisesti palautetut varat;

3) kyseisen erillisvarallisuuden tallettamisesta, hoitamisesta ja hallinnoinnista aiheutuvat kulut; sekä

4) tutkimushankkeiden rahoituspäätösten valmistelusta sekä hankkeiden ohjauksesta ja hallinnoinnista aiheutuvat kulut.

Edellä 53 a ja 53 b §:n mukaisesti muodostunutta kahta erillisvarallisuutta kartuttavat maksujen lisäksi:

1) kyseisen erillisvarallisuuden satunnaiset tuotot; sekä

2) ne tutkimushankkeiden rahoittamiseen jaettavat varat, jotka rahasto on päättänyt periä takaisin.

Tutkimustoiminnan rahoittamiseen jaettavissa on kumpikin erillisvarallisuus, siltä osin kuin sitä ei ole sidottu 53 d §:n 1 momentin tarkoittamin tutkimushankkeiden rahoittamispäätöksiin ja kuin siihen ei sisälly rahastolle syntyneitä saattavia.

53 d §

Tutkimushankkeiden rahoittaminen

Valtion ydinjätehuoltorahasto rahoittaa kunkin vuonna jaettavissa olevin varoin tutkimushankkeita siten, että:

1) 53 a §:n 3 momentissa tarkoitettua erillisvarallisuudesta rahoitettava hankekokonaisuus tarkoituksenmukaisella tavalla tukee 53 a §:n 1 momentin mukaisen tutkimustoiminnan tarkoitusta;

2) 53 b §:n 3 momentissa tarkoitettua erillisvarallisuudesta rahoitettava hankekokonaisuus tarkoituksenmukaisella tavalla tukee 53 b §:n 1 momentin mukaisen tutkimustoiminnan tarkoitusta.

Edellä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen tutkimushankkeiden on oltava tieteellisesti korkeatasoisia ja niiden tulosten on oltava julkaistavissa ja tuloksien käytettävyys ei saa rajoittua vain yhden luvanhaltijan ydinlaitoksiin.

53 e §

Tutkimusrahoituksen hakeminen, myöntäminen ja takaisinperintä

Kauppa- ja teollisuusministeriö tekee rahastolle esityksen edellä 53 d §:n 1 momentissa tarkoitettujen varojen jakamisesta hankkeiden rahoittamiseen. Ministeriön on ennen esityksensä tekemistä pyydettävä siitä Säteilyturvakeskuksen ja 56 §:n 1 momentissa tarkoitettun neuvottelukunnan lausunto.

Tutkimusrahoitusta myönnetään hakemukselta. Hakemus osoitetaan kauppa- ja teollisuusmi-

nisteriölle. Tutkimusrahoituksen hakemista ja myöntämistä koskevaan menettelyyn sovelletaan lisäksi, mitä valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään.

Tutkimushankkeille myönnetyn rahoituksen takaisinperintään sovelletaan, mitä valtionavustuslaissa säädetään. Esityksen myönnetyn rahoituksen takaisinperinnästä rahastolle tekee kauppa- ja teollisuusministeriö.

Jos kauppa- ja teollisuusministeriö esittää, että 53 a tai 53 b §:ssä säädetyn maksuvelvollisuuden tarkoituksen kannalta ei ole perusteltua käyttää kaikkia 53 c §:n 3 momentin mukaan jaettavissa olevia varoja edellä 53 d §:n 1 momentissa tarkoitettujen tutkimushankkeiden rahoittamiseen, rahaston tulee jättää vastaava osa varoista jakamatta. Jakamatta jääneet varat on palautettava maksajille maksujen suhteessa.

Varojen jakamista ja palauttamista sekä tutkimusrahoituksen hakemista ja takaisinperintää koskevista menettelyistä säädetään tarvittaessa tarkemmin kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksella.

75 §

Muutoksenhaku ja päätöksen täytäntöönpano

— — — — —
Muutosta Valtion ydinjätehuoltorahaston 53 a §:n 2 momentin ja 53 b §:n 2 momentin perusteella tekemään maksun määräämistä koskevaan päätökseen sekä 53 e §:n 4 momentin perusteella tekemään varojen palauttamista koskevaan päätökseen sekä 53 e §:n 1 momentin perusteella tekemään tutkimushankkeen rahoittamista koskevaan päätökseen ja 53 e §:n 3 momentin perusteella tekemään rahoituksen takaisinperintää koskevaan päätökseen haetaan siinä järjestyksessä kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.
— — — — —

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

EV 115/2003 vp — HE 128/2003 vp

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 9 päivänä joulukuuta 2003
